

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 14. april 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel Holt Christensen
Sagsnr.: 2020-731-0064
Dok.: 1857638

KOMMENTERET OVERSIGT

**Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udpantning og om udlæg uden grundlag af dom eller forlig
(Effektivisering af straffesagskæden, digital kommunikation i skiftesager, pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige m.v.)**

I. Høringen

Et udkast til den del af lovforslaget, som vedrører digital kommunikation i skiftesager og pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige, har i perioden fra den 23. oktober 2020 til den 20. november 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Grønlands Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Procesbevilningsnævnet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Association of Danish Intellectual Property Attorneys, ATP, Autobranchen Danmark, BL – Danmarks Almene Boliger, Business Danmark, Bygherreforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, DA, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendoms kredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Kredit Råd, Dansk Told og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Bedemænd, Danske Dødsboadvokater, Danske FAMILIEadvokater, Danske Inkassoadvokater, Danske In-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

solvensadvokater, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Speditører, Den Danske Akkrediteringsfond, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Djøf, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, EjendomDanmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen/CFA Society Denmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af Familieretsadvokater, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Forsikring & Pension, Forsvarerforeningen i Grønland, FRIE, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for indskydere og investorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grundejernes Landsorganisation, Grønlands Politiforening, Grønlandske Advokater, HK Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark, InvesteringsForeningsRådet, ISOBRO, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Kommunale tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kooperationen – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Kredsdommerforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsforsvareren for Grønland, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Garantifond, Mødrehjælpen, Politiforbundet i Danmark, PROSA, Retspolitisk Forening, Rådet for Digital Sikkerhed, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Ældre Sagen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut), 3F Fagligt Fælles Forbund og Grønlands Selvstyre.

Et udkast til den del af lovforslaget, som vedrører effektivisering af straffesagskæden, har i perioden fra den 12. februar 2021 til den 12. marts 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikernes Centraladministration, Amnesty International, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES), Arbejdsskadeforeningen AVS, ASE, ATP, BDO Kommunernes Revision, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskolerne, Bedre Psykiatri, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening,

Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Dansk Psykiatrisk Selskab, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Det Kriminalpræventive Råd, DI, Digitaliseringsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Faglige Seniorer, Familieretshuset, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af kommunale sociale-, sundheds, og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forhandlingsfællesskabet (tidl. Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte), Forsikring og Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Justitia, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen af patientrådgivere og bistandsværger i Danmark, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen LEV, Landsforeningen SIND, Lederne, Lægeforeningen, Pension Danmark, Politiforbundet, Psykiatrifonden, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Udbetaling Danmark, Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ældre Sagen og 3F Fagligt Fælles Forbund.

II. Høringssvarene til lovforslagets del om effektivisering af straffesagskæden m.v.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Ankestyrelsen, Advokatrådet Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerforeningen, Domstolsstyrelsen, Domstolenes Tjenestemandforening, Erhvervsstyrelsen, Familieretshuset, Forhandlingsfællesskabet, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Justitia, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspsykiatrisk Interessegruppe, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

1. Generelt

Ankestyrelsen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Digitaliseringsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Familieretshuset, Forhandlingsfællesskabet, Politiforbundet, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet og Ældre Sagen har ingen bemærkninger til forslaget.

Østre Landsret, Vestre Landsret og Dommerforeningen kan overordnet tilslutte sig sigtet med lovforslaget om at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesager og sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af domstolenes ressourcer. Samtidig bemærkes bl.a., at lovforslaget ikke vil bidrage væsentligt til at forbedre domstolenes samlede ressourcesituation. Lovforslaget vil kunne smidiggøre dele af sagsbehandlingen, men vil næppe føre til markant kortere sagsbehandlingstider i straffesagerne. Endvidere bemærkes, at det er nødvendigt, at der mere generelt ses på, om domstolene er tildelt tilstrækkelige økonomiske ressourcer.

HK Landsklubben Danmarks Domstole og Domstolenes Tjenestemandforening kan henholde sig til Dommerforeningens høringssvar.

Domstolsstyrelsen finder overordnet, at lovforslaget indeholder en række forslag, der kan medvirke til at effektivisere straffesagskæden. Det er dog Domstolsstyrelsens vurdering, at de foreslåede ændringer i praksis vedrører et mindre antal sager, hvorfor det samlede lovforslag må forventes reelt at få en begrænset betydning for sagsbehandlingstiderne ved retterne.

Advokatrådet er enig i, at rettidig og effektiv sagsbehandling er en grundlæggende forudsætning for et retssamfund, og at lange sagsbehandlingstider i straffesager af flere grunde er u hensigtsmæssige. Dertil kommer, at Advokatrådet også gerne ser, at der tillige sker en konstruktiv udnyttelse af advokaternes ressourcer.

Danske Advokater støtter lovforslagets formål om at effektivisere dele af straffesagskæden og bemærker, at det samtidig er vigtigt at have øje for ba-

lancen mellem de enkelte led i straffesagskæden. Desuden hilser Danske Advokater bl.a. en effektivisering af straffesagsbehandlingen ved domstolene velkommen i håb om, at det kan have en positiv indvirkning på behandlingen af civile sager ved domstolene.

Rigsadvokaten kan overordnet tilslutte sig det samlede lovforslag, som efter Rigsadvokatens opfattelse generelt er egnet til at effektivisere straffesagskæden, uden at det kompromitterer retssikkerheden.

Justitia bemærker bl.a., at det af hensyn til såvel de tiltalte selv som til ofre og andre involverede i straffesager er vigtigt, at behandlingen af sagerne er effektiv, og at sagerne kan afsluttes inden for rimelig tid. Justitia bemærker desuden, at det ligeledes må være en forudsætning, at de foreslåede tiltag er egnede til at opnå det ønskede formål og ikke medfører forringelser af tiltaltes retssikkerhed. Endvidere bemærker Justitia, at lovforslaget mangler et tilstrækkeligt datagrundlag for reelt at kunne vurdere årsagerne til, at straffesager må udsættes.

Retspsykiatrisk Interessegruppe har umiddelbart ingen indvendinger mod forslaget og bemærker, at forslagets værdi og konsekvenser må evalueres efter praksis, herunder særligt forslaget om nedsatte offentlige ydelser ved udeblivelse fra retsmøde ved lovlig indkaldelse og uden dokumenteret forfald.

Som anført i afsnit 1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger er rettidig og effektiv sagsbehandling en grundlæggende forudsætning for et retssamfund. Lange sagsbehandlingstider i straffesager har betydning for både forurettede, sigtede og tiltalte, men også for mulighederne for at opklare forbrydelser og for den generelle retsfølelse i samfundet.

Det er en velkendt problematik, at straffesagsbehandlingen er udfordret af stigende sagsbehandlingstider og voksende sagsbunker. Med den nye flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden er der taget et vigtigt skridt mod at løse udfordringerne. Aftalen indeholder således en række nøgleinitiativer, hvor der er investeret markant i indsatsen for at nedbringe sagsbehandlingstiderne særligt hos politiet og anklagemyndigheden.

Men der er også behov for initiativer, som styrker sagsbehandlingen og forkorter sagsbehandlingstiden på tværs af hele straffesagskæden. Der skal sikres balance mellem alle led i straffesagskæden, og det er afgørende, at

også domstolenes ressourcer anvendes bedst muligt, så sagerne også kan afgøres inden for rimelig tid.

Domstolene er en hjørnesten i det danske retssystem, og det er derfor bekymrende, at domstolene gennem længere tid har været presset af lange sagsbehandlingstider og voksende sagsbunker. I 2020 blev der afsat 7 mio. kr. til blandt andet at ansætte 10 nye dommere ved byretterne og landsretterne, der arbejder målrettet med at afhjælpe de sagsbunker, som har vokset sig endnu større på grund af COVID-19. Desuden er der i 2021-2023 tilført 13,3 mio. kr. årligt til domstolene til samme formål. Justitsministeriet anerkender, at man dermed ikke har løst de store udfordringer, som domstolene står med, og Justitsministeriet vil heller ikke afvise, at det kan blive relevant at tilføre domstolene yderligere ressourcer, ligesom Justitsministeriet arbejder for at lette presset på domstolene på andre måder.

Lovforslaget om effektivisering af straffesagskæden indeholder i den forbindelse en lang række forslag, som har til formål at sikre, at strafferetsplejen er indrettet med regler, der er velegnede i praksis, og som fremmer effektiviteten, så anklagemyndigheden og domstolene ikke bruger unødvendige ressourcer på eksempelvis berømmelse, forkyndelse og afholdelse af yderligere retsmøder mv., fordi den tiltalte ikke møder op i retten. Forslagene vedrører ændringer af bl.a. retsplejeloven og færdselsloven, der overordnet har til formål at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesager, at sikre respekten for retsvæsenet og aktørernes tid og at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af anklagemyndighedens og domstolenes ressourcer.

2. Tiltaltes udeblivelse – skærpet dokumentationskrav til lovligt forfald

Østre Landsret, Vestre Landsret og Dommerforeningen bemærker, at forslaget om et skærpet dokumentationskrav til lovligt forfald ved tiltaltes udeblivelse fra retsmøder vil kunne forøge den samlede sagsbehandlingstid i straffesager, idet en del af de sager, som er gennemført til dom efter forslaget, vil skulle genoptages, hvis tiltalte efterfølgende dokumenterer at have haft lovligt forfald.

Rigsadvokaten kan tilslutte sig forslaget, som har til formål at sikre, at der ikke skal kunne spekuleres i udsættelse af retsmøder. Efter Rigsadvokatens opfattelse må det således forventes, at der som følge af forslaget vil blive gennemført flere sager uden først at skulle afvente en eventuel lægeerklæring med deraf følgende omberømmelse til følge. Rigsadvokaten bemærker

dog, at der i praksis vil være en række tilfælde, hvor sygdom først opstår på dagen for retsmødet, og hvor det ikke er muligt at fremskaffe den fornødne dokumentation for lovligt forfald inden retsmødet. Konsekvensen af forslaget vil her kunne blive, at en række sager efterfølgende skal genoptages.

Advokatrådet bemærker bl.a., at forslaget ikke angiver, hvor ofte en udsættelse skyldes andet end forhold hos den tiltalte, herunder udeblivelse af vidner, eller sygdom eller andet fravær hos de professionelle aktører, dommere og lægdommere, anklagere og advokater. Desuden bemærker Advokatrådet, at den gældende anke- og genoptagelsesadgang er en væsentlig forudsætning for den efter forslaget udvidede mulighed for at gennemføre en straffesag uden den tiltaltes tilstedeværelse.

Justitia, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Danske Advokater og Institut for Menneskerettigheder bemærker bl.a., at forslaget ikke synes at tage højde for den situation, hvor en tiltalt bliver syg samme dag, som vedkommende skal i retten, og at det i de fleste af sådanne tilfælde ikke vil være praktisk muligt at fremskaffe en lægeerklæring, som kan fremlægges ved retsmødets start. **Justitia** bemærker hertil, at forslaget henset til de alvorlige konsekvenser tiltaltes udeblivelse kan medføre for vedkommende, hverken kan anses for hensigtsmæssigt eller retssikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Rådet for Socialt Udsatte mener, at socialt udsatte personer, herunder personer der er afhængige af stoffer, kan have svært ved at frembringe dokumentation før et retsmøde. Rådet bemærker, at selv om sagen kan genoptages, hvis det efterfølgende viser sig, at der var tale om lovligt forfald, bør retten som udgangspunkt tage hensyn til tiltaltes omstændigheder og tilpasse dokumentationskravene til disse.

Som anført i afsnit 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder Justitsministeriet, at der er behov for at skærpe kravet til dokumentation for lovligt forfald fra tiltalte i straffesager med henblik på at begrænse antallet af retsmøder, der udsættes, fordi tiltalte ikke har fremlagt den nødvendige dokumentation for lovligt forfald inden et retsmødes begyndelse. Rettidig og effektiv sagsbehandling er af afgørende betydning både for de forurettede, vidnerne og de tiltalte – men også for borgernes generelle retsfølelse. Derfor skal enhver sag så vidt muligt fremmes med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader. En forudsætning herfor er, at der er en effektiv proces frem mod hovedforhandlingen i sagen, og at retsmøderne så vidt muligt gennemføres uden udsættelser eller omberammelser. Udsættelse af en straf-

fesag skyldes ofte oplyst lovligt forfald fra den tiltalte, hvor sygemeldinger i praksis udgør den væsentligste forfaldsgrund. Der ses i den forbindelse eksempler på, at den tiltalte sygemelder sig kort før hovedforhandlingens start ved et telefonopkald, en SMS eller e-mail til den pågældendes forsvarer, som videreformidles til retten, når retsmødet er påbegyndt. I sådanne situationer vil retten i dag normalt udsætte retsmødet og give tiltalte mulighed for at eftersende den nødvendige lægeerklæring inden for en frist fastsat af retten. Hvis den tiltalte ikke fremsender den nødvendige dokumentation for sin udeblivelse, kan retten beslutte, at vedkommende skal anholdes til det næste retsmøde i sagen. Det er afgørende, at der er respekt for retssystemet. Derfor skal sygemeldinger som udgangspunkt heller ikke kunne ringes ind på dagen, uden at der er dokumentation herfor, med den konsekvens at retsmødet udsættes. Det giver mulighed for spekulation i udsættelse af sagen og er grundlæggende et udtryk for en mangel på respekt for retssystemet.

Forslaget vil efter Justitsministeriets vurdering medføre, at der vil kunne afsiges udeblivelsesdomme og afhøres vidner mv. i tiltaltes fravær i et større antal sager end i dag. Der vil dog samtidig skulle tages højde for, at der vil være tilfælde, hvor tiltalte faktisk har haft lovligt forfald, men under de konkrete omstændigheder ikke har haft mulighed for at fremskaffe dokumentation herfor forud for retsmødet. Justitsministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig Justitias, Rigsadvokatens, Danske Advokaters, Institut for Menneskerettigheders og Landsforening af Forsvarsadvokaters bemærkning om, at denne situation vil kunne foreligge, hvis årsagen til den tiltaltes forfald opstår på dagen for det berammede retsmøde.

Som anført i afsnit 2.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil der i sådanne tilfælde være mulighed for anke eller genoptagelse af straffesagen, hvis den er fremmet i tiltaltes fravær, ligesom retten fortsat vil have mulighed for at undlade at fremme en sag til dom, hvis tiltaltes tilstedeværelse findes nødvendig. Justitsministeriet finder det på den baggrund retssikkerhedsmæssigt forsvarligt at indføre et skærpet krav om dokumentation for tiltaltes lovlige forfald i straffesager.

3. Digital forkyndelse af udeblivelsesdomme

Justitia bemærker bl.a., at selv om effektivitetshensyn kan tale for øget brug af forenklet digital forkyndelse, er der væsentlige retssikkerhedsmæssige hensyn, der taler for, at der fortsat bør stilles krav om, at en tiltalt i en straffesag, som kan medføre frihedsstraf, er gjort personligt bekendt med denne

enten telefonisk, jf. retsplejelovens § 155, stk. 1, nr. 6, jf. § 156 a, eller på anden vis.

Rådet for Socialt Udsatte anfører, at personer uden bopæl og personer, der er fritaget for NemID eller på anden vis ikke kan bruge digitale løsninger, fortsat bør have overbragt meddelelser personligt.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at mange af de personer, der udebliver fra retsmøder og følgelig dømmes som udeblevne, ikke benytter digitale løsninger – ofte grundet sociale forhold – og derfor de facto er afskåret fra digital forkyndelse.

Som anført i afsnit 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger kan de nuværende regler om personlig forkyndelse af enten tilsigelsen til hovedforhandlingen eller udskriften af dommen i sager efter retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4, efter Justitsministeriets opfattelse være en hæmsko for effektiviteten i straffesagskæden, idet der i nogle tilfælde går lang tid, før dommene får retsvirkning, og de domfældte dermed kan begynde en eventuel afsoning eller samfundstjeneste. Samtidig kan det for ofrene for forbrydelserne virke stødende, at det trækker i langdrag med at få en endelig afklaring på sagen.

En ophævelse af kravet om, at domme i sager, der er fremmet i medfør af § 855, stk. 3, nr. 4, skal forkyndes personligt, vil efter Justitsministeriets opfattelse medvirke til en mere effektiv straffesagskæde, da det vil betyde, at straffesager vil kunne afsluttes mere effektivt. Retterne kan således fremover forkynde domme i sager, der er fremmet efter retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4, på samtlige måder, der er angivet i retsplejelovens § 155, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 816 af 25. juni 2013 om forkyndelse, herunder ved brug af forenklet digital forkyndelse. For så vidt angår personer, der er fritaget for Digital Post, kan forkyndelsen i stedet ske på en række forskellige måder, herunder bl.a. ved stævningsmandsforkyndelse eller telefonforkyndelse. For andre personer, der ikke er fritaget for Digital Post, men som af forskellige årsager ikke benytter digitale løsninger, vil forkyndelsen fremover kunne ske digitalt og forenklet digitalt. Forkyndelseskravene skal i så fald være opfyldt, og der vil eksempelvis ved forenklet digital forkyndelse efter retsplejelovens § 156 c først være sket forkyndelse, hvis der sker åbning eller anden behandling af meddelelsen.

4. Meddelelse af omgørelse af påtaleopgivelse eller tiltalefråfald

Østre Landsret bemærker, at forslaget om, at en afgørelse om en omgørelse af en påtaleopgivelse eller et tiltalefrafald skal meddeles den pågældende med Digital Post eller med anbefalet brev, ikke synes at åbne op for, at meddelelse kan ske på anden vis, hvilket ellers synes afspejlet i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse. Østre Landsret bemærker i den forbindelse, at der savnes en beskrivelse af, hvornår og hvordan omgørelsesafgørelsen kan meddeles på anden vis end ved Digital Post eller med anbefalet brev.

Justitsministeriet har på baggrund af Østre Landsrets bemærkninger justeret lovforslagets § 1, nr. 13, så det nu fremgår heraf, at personer, som har været sigtet, fremover vil blive underrettet om en omgørelse af en påtaleopgivelse eller et tiltalefrafald med Digital Post eller anbefalet brev, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse. Det medfører, at hvis anklagemyndigheden ikke er bekendt med den pågældendes adresse – f.eks. fordi den pågældende ikke har oplyst en adresse og i folkeregisteret er registreret som værende uden fast bopæl, forsvundet eller udrejst af landet – vil fremsendelse af omgørelsen kunne undlades, såfremt det heller ikke er muligt at anvende Digital Post. Det bemærkes i den forbindelse, at anklagemyndigheden ikke vil være forpligtet til at sende omgørelsen til den pågældende, hvis dette efter fristens udløb bliver muligt, f.eks. fordi anklagemyndigheden bliver bekendt med vedkommendes adresse.

5. Øget brug af telekommunikation med billede

Byretterne finder, at forslaget om øget brug af telekommunikation med billede dels er overflødig, dels risikerer at medføre en forlænget sagsbehandlingstid og risiko for fejl i afgørelserne. Byretterne bemærker i den forbindelse bl.a., at der med den nuværende regel i retsplejelovens § 748 a, stk. 3, er hjemmel til, at retten kan tillade anklageren at deltage i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede (videoretsmøde), hvis det er forsvarligt, og sigtede ikke deltager i retsmødet. Desuden bemærkes, at Københavns Byret har oprettet en afdeling, der dagligt behandler et stort antal kendelser ved afholdelse af fysiske retsmøder med deltagelse fra anklagemyndigheden, og at erfaringen viser, at denne ordning, der også i et vist omfang anvendes af Retten i Aarhus, sikrer en hurtig og kvalitativ sagsbehandling. Københavns Byrets præsident henstiller på den baggrund alvorligt til, at forslaget udgår af lovforslaget eller alternativt, at det i den foreslåede § 748 a, stk. 4, og i bemærkningerne til lovforslaget anføres, at “retten kan kræve, at anklageren deltager i et fysisk møde, når det på grund af logistiske og ressourcemæssige forhold skønnes hensigtsmæssigt”.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Dommerforeningen og Domstolsstyrelsen har bemærket, at de kan tilslutte sig byretternes bemærkninger.

Det bemærkes, som anført i afsnit 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at det er vigtigt, at processen for og afviklingen af retsmøder kan gennemføres effektivt, og at den digitale udvikling og de teknologiske muligheder udnyttes bedst muligt. Dette gælder for retsmøder, som generelt er egnede hertil, og hvor det er retssikkerhedsmæssigt forsvarligt. Forslaget om øget brug af telekommunikation med billede omfatter på den baggrund retsmøder om foranstaltninger, hvor der ikke er beskikket en advokat for den, som indgrebet vedrører, og som sædvanligvis er af kortere varighed og ofte kun gennemføres med deltagelse fra en anklager og en dommer.

Med forslaget vil det fremover være det klare udgangspunkt – og ikke blot en mulighed som i dag – at sådanne retsmøder gennemføres ved, at aktørerne deltager ved anvendelse af telekommunikation med billede, eller at sagen behandles på skriftligt grundlag, hvis sagens omstændigheder i øvrigt tilsiger det, og det findes forsvarligt. Det bemærkes, at retsmøder omfattet af den foreslåede ordning efter det oplyste allerede i dag behandles på skriftligt grundlag ved visse retter. Ligeledes bemærkes, at gennemførelse af retsmøder ved hjælp af telekommunikation bl.a. kan reducere ressourcetilbruget i forbindelse med transport til retten. Samtidig har den teknologiske udvikling medført, at både opløsningen og hastigheden af videoforbindelser i dag normalt er af en sådan kvalitet, at retsmøder, der gennemføres ved hjælp af telekommunikation med billede, i mange henseender opleves at være på højde med afholdelse af retsmøder (dvs. ved fysisk fremmøde i retten). Desuden er det et område, hvor de tekniske løsninger løbende vil forbedres.

Justitsministeriet anerkender samtidig behovet for, at både anklagemyndigheden og domstolene kan gøre undtagelse til det foreslåede udgangspunkt, således at det kan besluttes, at der afholdes et fysisk retsmøde. Dette gælder eksempelvis, som anført i afsnit 2.6.3 i lovforslagets almindelig bemærkninger, hvis den mødende anklager under alle omstændigheder skal deltage i et fysisk retsmøde ved samme ret med henblik på indhentelse af kendelser, som ikke er omfattet af fremgangsmåden i den foreslåede ordning.

I lyset af byretternes bemærkninger, som landsretterne, Dommerforeningen og Domstolsstyrelsen tilslutter sig, om behovet for en udvidet adgang for retterne til at gøre undtagelse til det foreslåede udgangspunkt har Justits-

ministeriet præciseret i afsnit 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 14, at retten kan beslutte, at et retsmøde skal gennemføres fysisk, hvis retten finder, at gennemførelsen af retsmødet ved anvendelse af telekommunikation ikke vil være forsvarlig, eller hvis retten skønner det nødvendigt af logistiske og ressourcemæssige grunde. Dette ændrer dog ikke på, at det med forslaget fremover vil skulle være det klare udgangspunkt – og ikke blot en mulighed som i dag – at sådanne retsmøder gennemføres ved, at aktørerne deltager ved anvendelse af telekommunikation med billede, eller at sagen behandles på skriftligt grundlag, hvis sagens omstændigheder i øvrigt tilsiger det, og det findes forsvarligt.

6. Øget adgang til afsigelse af udeblivelsesdomme

Østre Landsret foreslår i forhold til lovforslagets § 1, nr. 23 (§ 1, nr. 20, i høringsversionen af forslaget), at det præciseres i lovforslagets bemærkninger, hvis der med den foreslåede ændring af udtrykket ”førerretsfrakendelse” til ”frakendelse efter færdselsloven” ikke tilsigtes en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde. Desuden bemærker landsretten, at frakendelsen efter lov om sikkerhed til søs foruden at omfatte retten til at føre skib også omfatter retten til at gøre tjeneste som styrmand eller maskinmester. Frakendelsen har således en noget mere indgribende karakter end førerretsfrakendelse som følge af spirituskørsel, der efter lovbemærkningerne er det sammenlignelige eksempel. Hertil kommer, at frakendelse efter lov om sikkerhed til søs også kan ske som følge af bl.a. grundstødning, forlis eller anden søulykke ved grov fejl eller forsømmelse i tjenesten, hvilket vil bero på mere skønmæssige overvejelser og ikke blot på en konstatering af, at der har været tale om spiritussejlads. Dette kunne efter landsrettens opfattelse tale for, at muligheden for at fremme en sag til dom i tiltaltes fravær, hvis anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frakendelse efter lov om sikkerhed til søs, i stedet søges gennemført ved en ændring af bestemmelsen i retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 3, om sager, der kan fremmes i tiltaltes fravær med tiltaltes samtykke.

Justitia bemærker, at forslaget om at gøre det muligt at afsige udeblivelsesdom i sager, hvor der tillige skal ske frakendelse efter lov om sikkerhed til søs, synes at være særdeles indgribende, idet frakendelsen indebærer et generelt forbud mod at føre skib eller gøre tjeneste som styrmand eller maskinmester. Justitia bemærker endvidere bl.a., at det ikke bør være muligt at fremme sager til dom uden tiltaltes tilstedeværelse, hvis tiltalte er omfattet af straffelovens § 16 eller § 69 om personer, som er psykisk syge m.v.

Advokatrådet anerkender behovet for at fremme sager, herunder navnlig sager af mindre alvorlig karakter, hvor den tiltalte er udeblevet. Ifølge Advokatrådet forekommer det dog retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at fremme sager som udeblivelsessager, hvor anklagemyndighedens påstand er, at det har sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, idet retten ikke desto mindre tager stilling til skyldsspørgsmålet. Desuden bemærker Advokatrådet, at det forekommer uhensigtsmæssigt og forvirrende at indføre adgang til at gennemføre en hovedforhandling, når anklagemyndighedens påstand er, at det har sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, i både retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 3 og 4, hvorefter sådanne sager vil kunne gennemføres henholdsvis med og uden tiltaltes samtykke.

Som anført i afsnit 2.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger kan retten ifølge straffelovens § 68, hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af lovens § 16, træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Hvis en foranstaltningsdømt findes skyldig i ny kriminalitet begået under den igangværende foranstaltning, kan retten enten idømme en ny foranstaltningsdom, lade den nye dom have sit forblivende med den igangværende foranstaltningsdom, idømme almindelig straf eller fastsætte en bøde. Sanktionen afhænger i den forbindelse af de konkrete omstændigheder i sagen, herunder kriminalitetens art og grovhed og tiltaltes personlige forhold.

Som anført i afsnit 2.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder Justitsministeriet det afgørende, at kriminelle hurtigt mærker konsekvensen af deres handlinger. Samtidig er det også vigtigt, at straffesager gennemføres hurtigst muligt af hensyn til, at ofre for forbrydelser kan komme videre med deres liv. Derudover skal myndighederne så vidt muligt ikke bruge ressourcer på berømmelse, forkyndelse og afholdelse af yderligere retsmøder mv., fordi den tiltalte ikke møder op i retten. Disse hensyn skal vejes op mod de væsentlige hensyn, der også er til retssikkerheden for tiltalte.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at den gældende retstilstand, hvorefter sager, hvor anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at en foranstaltning efter straffelovens § 68 skal have sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, ikke kan afgøres uden tiltaltes tilstedeværelse, udgør en unødigt belastning af straffesagsbehandlingen, når der henses til, at der i disse sager ikke sker ændringer i den foranstaltning, som den tiltalte allerede er underlagt.

Desuden er det Justitsministeriet opfattelse, som anført i afsnit 2.3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at det er uhensigtsmæssigt, at det ikke er muligt at fremme straffesager til dom i tiltaltes fravær efter retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4, hvis der nedlægges påstand om frakendelse efter lov om sikkerhed til søs. Det betyder i praksis, at en frakendelsessag på baggrund af spiritussejlad ikke vil kunne fremmes til dom i tiltaltes fravær, mens en frakendelsessag på baggrund af spirituskørsel vil kunne fremmes efter bestemmelsen. Justitsministeriet finder, at der bør indføres en tilsvarende adgang til at fremme sager om frakendelse efter lov om sikkerhed til søs til dom i tiltaltes fravær efter retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4, uanset at frakendelse efter lov om sikkerhed til søs har et bredere anvendelsesområde end frakendelse efter færdselsloven.

Justitsministeriet skal i forlængelse heraf bemærke, at det ifølge retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 3, er muligt at fremme en straffesag til dom i tiltaltes fravær, når der under sagen er spørgsmål om rettighedsfrakendelse, og tiltalte har givet samtykke til gennemførelsen af hovedforhandlingen. Med tiltaltes samtykke kan sager om rettighedsfrakendelse, herunder også efter lov om sikkerhed til søs, således allerede i dag fremmes til dom i tiltaltes fravær. Hertil kommer, at det fortsat vil være en forudsætning for at afsige dom i tiltaltes fravær, at retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig.

For så vidt angår bemærkningerne fra Østre Landsret til lovforslagets § 1, nr. 23, bemærkes, at det nu er præciseret i afsnit 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til bestemmelsen, at der med forslaget, herunder den ændrede ordlyd for så vidt angår sager om førerretsfrakendelse efter færdselsloven, ikke i øvrigt er tilsigtet ændringer i anvendelsesområdet for retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4.

Justitsministeriet er endvidere enig med Advokatrådet i, at det er overflødigt at indføre adgang til at gennemføre en hovedforhandling, når anklagemyndighedens påstand er, at det har sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, i både retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 3 og 4. Lovforslaget er på den baggrund ændret, så adgangen alene indsættes i bestemmelsens stk. 3, nr. 4, hvorefter de pågældende sager vil skulle fremmes i tiltaltes fravær uden tiltaltes samtykke, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

7. Øget adgang til afsigelse af udeblivelseskendelser

Rådet for Socialt Udsatte bemærker, at forslaget om, at retten ved kendelse kan bestemme, at der kan tilvejebringes oplysninger om den sigtedes per-

sonlige forhold til brug for mentalundersøgelse ved henvendelse til sigtedes pårørende eller andre privatpersoner, hvis sigtede trods lovlig indkaldelse og uden dokumenteret lovligt forfald udebliver fra retsmødet, er et drastisk personligt indgreb. Rådet foreslår bl.a., at det i stedet afdækkes, om tiltaltes udeblivelse skyldes sociale eller psykiske forhold, som kan begrunde udeblivelsen og være en gyldig grund.

Oplysninger indhentet fra pårørende eller andre privatpersoner til brug for udarbejdelse af en mentalundersøgelse er en ikke uvæsentlig del af indholdet af en mentalerklæring, herunder i særlig grad når sigtede ikke ønsker at udtale sig om sine personlige forhold.

I de tilfælde, hvor sigtede ikke møder op til et retsmøde, vil der i dag som udgangspunkt ikke være mulighed for, at retten træffer bestemmelse om indhentelse af oplysninger efter retsplejelovens § 810. Der vil derfor i disse tilfælde skulle ske omberømmelse af retsmødet, og udebliver sigtede gentagne gange, vil der i nogle sager kunne gå lang tid, inden retten har mulighed for at træffe bestemmelse om indhentelse af oplysninger efter retsplejelovens § 810.

Justitsministeriet finder derfor, som anført i afsnit 2.3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at såfremt sigtede udebliver trods lovlig indkaldelse til retsmødet og uden lovligt forfald, bør det være muligt for retten at træffe bestemmelse om tilvejebringelse af oplysninger om den sigtedes personlige forhold ved henvendelse til hans pårørende eller andre privatpersoner efter retsplejelovens § 810, selv om den pågældende dermed ikke får lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer bestemmelse.

8. Afvisning af udmålingsanke ved tiltaltes udeblivelse mv.

Østre Landsret støtter lovforslagets § 1, nr. 27 (§ 1, nr. 23, i høringsversionen) om muligheden for afvisning af tiltaltes bevis- og/eller udmålingsanke, hvis tiltalte udebliver uden dokumenteret lovligt forfald. Landsretten støtter i den forbindelse, at tiltaltes anke i almindelighed skal afvises, hvis tiltalte udebliver uden dokumenteret lovligt forfald. Landsretten bemærker dog, at der frem over undtagelsesvis bør være mulighed for at fremme en ankesag trods den tiltaltes udeblivelse. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis tiltalte ved den indankede dom er idømt frihedsstraf i en situation, hvor der efter fast praksis alene udmåles bødestraf. Ifølge landsretten vil det med en sådan begrænset adgang kunne undgås at skulle afvise en anke bl.a. i tilfælde, hvor tiltalte ikke i tide har kunnet fremlægge fornøden

dokumentation for lovligt forfald, men hvor det må forventes, at tiltalte vil kunne tilvejebringe en sådan dokumentation, og hvor det endvidere må forventes, at en afvisning vil blive fulgt op af en begæring om genoptagelse med henblik på at få rettet op på en urigtig afgørelse. Endvidere foreslår landsretten – i tilknytning til lovforslagets § 1, nr. 27, om ændringen af retsplejelovens § 920, stk. 2 – at bestemmelsen i retsplejelovens § 921, stk. 2, om muligheden for at behandle ankesager i tiltaltes fravær, præciseres således, at bestemmelsen fremover alene omfatter anklagemyndighedens anke.

Vestre Landsret bemærker, at forslaget giver god mening og ikke vurderes at rejse væsentlige retssikkerhedsmæssige spørgsmål. Landsretten bemærker dog, at der af retssikkerhedsmæssige grunde som følge af de ændringer, der foreslås i retsplejelovens § 920, stk. 2 og 3, om afvisning af anke, bør indføres krav om forkyndelse af indkaldelsen til hovedforhandlingen – også i ankesager, som ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld. Landsretten bemærker endvidere, at det bør tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, hvad der gælder i forhold til afvisning af tiltaltes anke, hvis anklagemyndigheden fastholder sin eventuelle anke.

Advokatrådet foreslår, at reglerne indrettes således, at der fortsat er hjemmel til, at tiltaltes udmålingsanke i visse tilfælde undtagelsesvis kan gennemføres uden den tiltaltes tilstedeværelse, da dette formentlig vil minimere risikoen for unødige genoptagelsesprocedure.

Danske Advokater bemærker bl.a., at det synes retssikkerhedsmæssigt stødende, at det ifølge forslaget vil være muligt at afvise tiltaltes udmålingsanke til formildelse og så i øvrigt gennemføre anklagemyndighedens skærpesanke. Danske Advokater finder det desuden betænkeligt, hvis der med forslaget indføres mulighed for at forhåndsafvise en anke uden domsmænd, når der ikke er forkyndt på sædvanlig vis for tiltalte.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Østre Landsrets og Advokatrådets bemærkninger om, at der i retsplejelovens § 920, stk. 2, bør indsættes en adgang til helt undtagelsesvist at fremme tiltaltes anke, uanset at tiltalte er udeblevet uden lovligt forfald. Lovforslagets § 1, nr. 27, er på den baggrund justeret således, at retten fremover som det helt klare udgangspunkt ved kendelse afviser tiltaltes anke i tilfælde, hvor tiltalte udebliver uden lovligt forfald. Dette vil gælde, uanset om der er tale om en udmålingsanke eller en bevisanke. Retten vil dog undtagelsesvist kunne beslutte, at sagen fremmes i tiltaltes fravær, uanset tiltaltes udeblivelse uden lovligt forfald, hvis retten finder det nødvendigt. Undtagelsen forudsættes administreret restriktivt og

vil navnlig kunne være relevant i tilfælde, hvor landsretten skønner, at byrettens afgørelse er åbenbart urigtig, eksempelvis hvis tiltalte ved den inddankede dom er idømt frihedsstraf i en situation, hvor der efter fast praksis alene udmåles bødestraf, og sagen derfor af retssikkerhedsmæssige grunde bør behandles uanset tiltaltes fravær.

På baggrund af Østre Landsrets og Vestre Landsrets bemærkninger er der desuden indsat et nyt § 1, nr. 30, i lovforslaget, hvorefter det præciseres i retsplejelovens § 921, stk. 2, at denne fremover alene vil vedrøre anklagemyndighedens anke og kontraanke, når denne ikke omfatter beviserne for tiltaltes skyld. Det er i den forbindelse præciseret i afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at det fortsat vil være muligt at gennemføre en ankesag i de tilfælde, hvor anklagemyndigheden har anket eller kontraanket, og hvor anken ikke vedrører beviserne for tiltaltes skyld, selv om tiltalte ikke er fremmødt, jf. retsplejelovens § 855 og § 921, stk. 2. Omvendt vil det – som i dag – ikke være muligt at fremme en sag i tiltaltes fravær, hvor en anke eller kontraanke fra anklagemyndigheden omfatter beviserne for tiltaltes skyld, jf. herved Østre Landsrets kendelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2018, s. 1280 ff. (U.2018.1280).

*Justitsministeriet kan desuden tilslutte sig Vestre Landsrets og Danske Advokaters bemærkninger om, at der indføres et krav om forkyndelse af indkaldelsen til hovedforhandlingen i ankesager, som ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld. Der er således indsat et nyt § 1, nr. 26, i lovforslaget, hvorefter retsplejelovens § 917, stk. 2, 2. pkt., ændres, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at retsplejelovens § 844, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse for behandlingen af ankesager efter § 917, stk. 2. Ændringen indebærer, at der indføres krav om forkyndelse af indkaldelsen til hovedforhandlingen i ankesager, som ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld, jf. retsplejelovens § 917, stk. 2, svarende til forkyndelseskravet ved bevisankesager, jf. retsplejelovens § 917, stk. 1. Ændringen skal ses i sammenhæng med de ændringer, der foreslås i retsplejelovens § 920, stk. 2 og 3, hvorefter retten fremover som det helt klare udgangspunkt ved kendelse afviser tiltaltes anke i tilfælde, hvor tiltalte udebli-
ver uden lovligt forfald, uanset om der er tale om en udmålingsanke eller en bevisanke.*

9. Forhåndsafvisning af tiltaltes anke uden forkyndelse af anklageskriftet for tiltalte

Østre Landsret bemærker i forhold til lovforslagets § 1, nr. 28 (§ 1, nr. 24, i høringsversionen), at ændringen af bestemmelsen i retsplejelovens § 920, stk. 3, hvorefter ordene ”anklageskrift eller” udgår, tilsvarende bør foretages i retsplejelovens § 987, stk. 5, 2. pkt., om genoptagelse af sager afvist efter lovens § 920, stk. 3, således at ordene ”anklageskrift eller” også udgår af ordlyden af bestemmelsen i retsplejelovens § 987, stk. 5, 2. pkt.

Vestre Landsret bemærker, at forslaget giver god mening og ikke vurderes at rejse væsentlige retssikkerhedsmæssige spørgsmål.

Danske Advokater bemærker, at forkyndelse af anklageskriftet for tiltalte fortsat bør foretages bl.a. under hensyn til, at eventuelle ændringer i anklageskriftet i ankesagen i forhold til byrettens anklageskrift bør forkyndes for tiltalte.

Som anført i afsnit 2.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder Justitsministeriet ikke behov for at videreføre muligheden for afvisning af tiltaltes anke på grund af vanskeligheder med at forkynde anklageskriftet – hvor dette undtagelsesvis kræves – på grund af tiltaltes forhold ved siden af muligheden for at kunne afvise anken på grund af vanskeligheder med at forkynde indkaldelsen på grund af tiltaltes forhold. Som oftest vil anklageskriftet for landsretten være identisk med det anklageskrift, som forelå for byretten, og i praksis vil anklageskriftet (tiltalen) endvidere være indarbejdet som en integreret del af anklagemyndighedens ankemeddelelse.

Justitsministeriet kan i øvrigt tilslutte sig Østre Landsrets bemærkninger. Lovforslagets § 1, nr. 28, er på den baggrund justeret, således at ordene ”anklageskrift eller” som en konsekvensrettelse også udgår af ordlyden af retsplejelovens § 987, stk. 5, 2. pkt.

10. Sammenlægning og tilskæring af straffesager

Vestre Landsret bemærker bl.a., at det ud fra hensynet til sagsbehandlingstiden for de oprindelige strafbare forhold vil give god mening at ændre retsplejelovens § 705 som foreslået, således at der som udgangspunkt ikke skal ske udsættelse af en allerede berammet hovedforhandling på grund af nyttilkomne forhold. Landsretten bemærker dog, at forslaget vil få et meget begrænset anvendelsesområde og næppe vil kompensere domstolene i væsentligt omfang.

Rigsadvokaten bemærker bl.a., at der med forslaget gives mulighed for i højere grad end i dag at afskære nye forhold fra allerede berammede straffesager, så der ikke sker sammenlægning af sagerne. Rigsadvokaten er enig i, at en straffesag ikke bør kunne forhales ved, at en tiltalt fortsætter med at begå kriminalitet, således at den berammede straffesag igen og igen må udsættes for at inddrage nye forhold. Rigsadvokaten bemærker dog, at en manglende sammenlægning af sager omvendt vil kunne medføre større resourceforbrug hos anklagemyndigheden og domstolene i form af flere enkeltstående retsmøder. I øvrigt forudsætter Rigsadvokaten, at der med lovforslaget også fremover vil være mulighed for at inddrage nye forhold i allerede berammede straffesager, hvis forholdene kan rummes inden for den afsatte tid, idet det er ganske væsentligt for ressourceforbruget i anklagemyndigheden, at retterne ikke fremover blot returnerer tillæg uden forudgående dialog med anklagemyndigheden, men derimod drøfter spørgsmålet forlods med anklagemyndigheden af de grunde, der er anført i afsnit 2.7.3 i lovforslaget. Desuden forudsætter Rigsadvokaten, at det som udgangspunkt altid overvejes, om det er muligt, at der kan afsættes ekstra retstid i umiddelbar forlængelse af allerede berammede sager. Rigsadvokaten bemærker endvidere, at den indbyrdes sammenhæng mellem forslaget om sammenlægning af straffesager og den nye mulighed for at påtaleopgive forhold nødvendigvis vil betyde, at sagsbehandlingstiden for de forhold, der afskæres fra at indgå i allerede berammede straffesager, vil blive forlænget.

Danske Advokater bemærker, at forslaget om, at straffesager i mindre grad sammenlægges, er særdeles betænkeligt og bemærker i den forbindelse bl.a., at hovedproblemet i relation til sammenlægning af sager og efterfølgende tillægsanklageskift navnlig består i sagsbehandlingstiden hos anklagemyndigheden og ikke som anført på grund af, at de tiltalte begår kriminalitet igen og igen. Desuden bemærker Danske Advokater bl.a., at der bør udvises særlig tilbageholdenhed med tilskæring af forhold, hvor den forurettede har et erstatningskrav.

Som anført i afsnit 2.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det en forudsætning for, at sagsbehandlingstiderne ikke bliver unødigt lange, at der er en effektiv proces frem mod hovedforhandlingen i sagen, og at så mange retsmøder som muligt gennemføres uden udsættelser eller omberammelser.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at udgangspunktet i dag om, at der skal ske sammenlægning af sager, hvis dette kan ske uden væsentlig forhaling eller vanskelighed, medfører, at der sker sammenlægning i for mange tilfælde, hvor konsekvensen er, at der skal ske omberammelser, og dermed

udsættelse, herunder især i sager mod gerningsmænd der begår mange lovovertrædelser. Efter ministeriets opfattelse bør allerede berammede straffesager i højere grad kunne behandles og afsluttes særskilt for at sikre en mere konsekvent retsforfølgning, hvor der er kortere vej fra forbrydelse til afsoning. Samlet set finder Justitsministeriet således, at hensynet til sagsbehandlingstiden bør tillægges større vægt, end det sker efter de gældende regler.

Samtidig er det væsentligt at fremhæve, at der fortsat vil være tilfælde, hvor hensynet til, at straffesager mod samme tiltalte behandles samlet, eksempelvis ud fra en samlet bevisvurdering af forholdene, vejer tungere end hensynet til en hurtigere afgørelse af en allerede berammet sag. Det er i den forbindelse afgørende at fremhæve, som anført i afsnit 2.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at sammenlægning af straffesager konkret kan have betydning for strafudmålingen i en sag. I disse tilfælde bør sagerne behandles samlet. Det kan eksempelvis være en sag, hvor nye forhold har en direkte sammenhæng eller afsmitning på de oprindelige forhold, og det kan have en strafskærpende betydning. Omvendt vil et enkelt forhold om uligeartet kriminalitet ikke skulle inddrages i hovedsagen.

Justitsministeriet kan i øvrigt tilslutte sig Rigsadvokatens bemærkninger, herunder bl.a. om, at der med lovforslaget også fremover vil være mulighed for at inddrage nye forhold i allerede berammede straffesager, hvis forholdene kan rummes inden for den afsatte tid, og at det som udgangspunkt af ressourcemæssige grunde altid bør overvejes, om det er muligt, at der kan afsættes ekstra retstid i umiddelbar forlængelse af allerede berammede sager.

Endvidere er Justitsministeriet, som anført i afsnit 2.8.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, opmærksom på, at en videre adgang til at opgive påtale vil kunne vanskeliggøre gennemførelsen af forurettedes eventuelle erstatningskrav. Som også anført i afsnittet vil det forhold, at forurettede har et potentielt erstatningskrav mod den sigtede, ikke i sig selv skulle være til hinder for, at forslaget bringes i anvendelse, men der vil i sådanne tilfælde skulle udvises tilbageholdenhed.

11. Nedsættelse af visse offentlige ydelser ved tiltaltes udeblivelse fra retsmøder

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet foretager en menneskeretlig vurdering af forslaget om, at tiltalte, der udebliver fra

retsmøder trods lovlig indkaldelse og uden dokumenteret lovligt forfald, i en periode kan få nedsat visse offentlige ydelser, herunder i forhold til grundlovens § 75, stk. 2, og FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder.

Advokatrådet bemærker bl.a., at forslaget forekommer som en retssikkerhedsmæssig meget betænkelig tilgang til bestræbelserne på at løse udfordringerne med lange sagsbehandlingstider og manglende respekt for retten, ligesom forslaget har en betydelig indbygget ulighed og slagside til følge. Advokatrådet udtaler sig derfor imod forslaget og anfører, at hvis forslaget fastholdes, skal det udtrykkeligt fremgå, at tiltalte er blevet orienteret om, at udeblivelse kan have denne konsekvens.

Justitia bemærker bl.a., at det må anses for tvivlsomt, om forslaget er egnet til at sikre den ønskede effektivisering af straffesagskæden, og at forslaget vil ramme skævt, idet det alene vil ramme tiltalte, som er modtagere af visse offentlige ydelser, men ikke for eksempel tiltalte som er i arbejde. Ifølge Justitia synes forslaget bl.a. at være i strid med princippet i straffelovens § 78 om, at strafbart forhold ikke som udgangspunkt medfører tab af borgerlige rettigheder.

Rådet for Socialt Udsatte bemærker bl.a., at retten som minimum skal sikre, at personer omfattet af forslaget ikke mister deres bolig eller ikke lænere vil have råd til at købe mad og medicin og andre velfærdstruende konsekvenser.

Danske Advokater bemærker, at forslaget er et ikke ubetydeligt indgreb i den enkeltes levevilkår i en situation, hvor vedkommende er sigtet og tiltalt, men endnu ikke er dømt. Danske Advokater foreslår, at det overlades til rettens skøn, hvorvidt offentlige ydelser skal nedsættes i en 12 ugers periode, således at retten kan vælge at fravige nedsættelsen.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker bl.a., at forslaget er en usædvanlig tilbagevenden til tidligere tiders tab af borgerlige rettigheder, og at gennemførelsen af forslaget risikerer at presse personer ud i berigelses-kriminalitet, ligesom fratagelse af de pågældende ydelser kan berøre tiltaltes pårørende.

Rigsadvokaten kan overordnet tilslutte sig formålet med forslaget, som er at medvirke til at sikre tiltaltes fremmøde til et retsmøde, respekten for retsvæsenet og mindske antallet af udeblivelser i straffesager. Rigsadvoka-

ten bemærker dog, at den foreslåede ordning vil medføre praktiske udfordringer og øget brug af anklagemyndighedens ressourcer, herunder i forbindelse med diverse underretninger i forbindelse med iværksættelse og ophør af nedsættelse af visse offentlige ydelser. Rigsadvokaten forudsætter, at underretningspligten ifølge forslaget alene indtræder, hvis der i sagen allerede foreligger konkrete oplysninger, der kan danne grundlag for en formodning om, at den pågældende modtager offentlige ydelser omfattet af lovforslaget. Ifølge Rigsadvokaten vil anklagemyndigheden i mange tilfælde ikke have sådanne oplysninger, der kan danne grundlag for en formodning om, at den pågældende modtager offentlige ydelser omfattet af lovforslaget og dermed en underretningspligt.

Udbetaling Danmark foreslår, at ydelsesnedsættelsen efter forslaget opgøres i måneder i stedet for i uger, da dette vil medvirke til at skabe en mere hensigtsmæssig administration, der følger den månedsbaserede opgørelsesmetode for pension. Udbetaling Danmark bemærker dog, at det vil være muligt at foretage beregningen af nedsættelsen baseret på uger frem for måneder, som det er anført i lovforslaget.

Formålet med forslaget er at sikre tiltaltes fremmøde til et retsmøde og sikre respekten for retsvæsenet og aktørernes tid.

Forslaget vurderes ikke at rejse spørgsmål i forhold til grundlovens § 75, stk. 2, eller Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 9 og 11 i FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at der med den ordning, der foreslås i lovforslaget, ikke vil kunne ske nedsættelse af ydelsesniveauet under det gældende niveau for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget omfatter ikke ydelser, der hovedsagelig har som formål at bidrage til børns forsørgelse, ligesom sociale sikringsydelse, herunder dagpengeydelse, efterløn og fleksydelse, samt uddannelsesstøtte (SU og SVU) ikke medtages.

For så vidt angår perioden for ydelsesnedsættelsen foreslås denne, som anført i afsnit 2.13.3 i lovforslagets almindelig bemærkninger, fastsat til 12 uger, da dette må antages at være en mærkbar konsekvens for den, som ydelsesnedsættelsen rammer, uden at det dog vil have varig betydning for vedkommendes velfærd. Forslaget vurderes i den forbindelse at være i overens-

stemmelse med straffelovens § 78 om forbud mod tab af borgerlige rettigheder som følge af et strafbart forhold.

Justitsministeriet kan i øvrigt tilslutte sig Rigsadvokatens bemærkninger om, at anklagemyndigheden alene har en underretningspligt efter forslaget, hvis anklagemyndigheden på baggrund af de i sagen foreliggende oplysninger har en formodning om, at den pågældende modtager offentlige ydelser omfattet af forslaget. Såfremt anklagemyndigheden alene har en formodning om, at den pågældende modtager en offentlig ydelse, men ikke hvilken specifik ydelse, der er tale om, underrettes både Udbetaling Danmark og den relevante kommune. Det forudsættes ikke, som anført i afsnit 2.13.3 i lovforslagets almindelig bemærkninger, at anklagemyndigheden i alle sager fremover undersøger, om den tiltalte modtager offentlige ydelser omfattet af forslaget.

For så vidt angår Danske Advokaters forslag bemærkes, at den foreslåede ordning om ydelsesnedsættelse efter lovforslaget forudsætter, at der er tale om en straffesag, som ikke kan fremmes til dom uden den tiltaltes tilstedeværelse, og hvor retten har truffet anholdelsesbeslutning i sagen, jf. retsplejelovens § 757, fordi tiltalte er udeblevet fra retsmødet trods lovlig indkaldelse og uden dokumenteret lovligt forfald. Der er således tale om en række kriterier, som er afgørende for, om en tiltalt er omfattet af forslaget, herunder for at forslaget har et ensartet anvendelsesområde og kan administreres af de relevante myndigheder. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at forslaget bør ændres, så afgørelsen om ydelsesnedsættelse i stedet overlades til rettens skøn i den konkrete sag.

I forhold til bemærkningerne fra Advokatrådet bemærkes, at tiltalte vil blive oplyst om de mulige retsvirkninger af sin udeblivelse fra en hovedforhandling, herunder også at udeblivelse kan medføre ydelsesnedsættelse efter forslaget, i forbindelse med rettens indkaldelse af tiltalte til hovedforhandlingen, som forkyndes for den pågældende, jf. retsplejelovens § 844, stk. 2, og § 896, stk. 2 og 3 (som foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 24).

For så vidt angår Udbetaling Danmarks forslag lægger Justitsministeriet til grund, at det vil være muligt for Udbetaling Danmark at foretage beregningen af ydelsesnedsættelsen baseret på uger frem for måneder, som det er anført i lovforslaget. En uge-baseret opgørelsesmetode vil medvirke til at sikre en hurtig effektivering af ydelsesnedsættelsen, som efter Justitsministeriets opfattelse er et afgørende hensyn bag forslaget, således at tiltalte, der

er omfattet af forslaget, hurtigt mærker konsekvensen af sin udeblivelse og ikke først ved den næstkommende måned.

III. Høringssvarene til lovforslagets del om digital kommunikation i skiftesager og pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Advokatrådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, DA, Danske Advokater, Dommerfuldmægtigforeningen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FDM, Institut for Menneskerettigheder, KL, Politiforbundet i Danmark og Grønlands Selvstyre.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Advokatrådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, DA, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FDM, KL, Politiforbundet i Danmark og Grønlands Selvstyre har ingen bemærkninger til forslaget.

Danske Bedemænd og Finans Danmark støtter forslaget.

2. Digital kommunikation i skiftesager

Danske Advokater er positive overfor øget anvendelse af digital kommunikation med skifteretterne, herunder ved anvendelse af Digital Post. Danske Advokater henstiller, at der gives adgang til alternative underskriftsmodeller, herunder f.eks. sikker digital signatur ved brug af værktøjer som Penneo eller tilsvarende. Endvidere henstiller Danske Advokater, at bobestyrers indlevering af boopgørelse med tilhørende bilag i henhold til bobestyrerbekendtgørelsens § 27 tillige kan ske digitalt, således at originalbilag ikke længere skal indsendes.

Det foreslås, at krav om skriftlighed ikke skal være til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation, men at skifteretten

dog skal kunne bestemme, at en konkret meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når skifteretten finder anledning til det. Lovforslaget fastsætter ikke specifikke krav til den digitale kommunikation, og meddelelser vil f.eks. kunne fremsendes som e-mail eller med Digital Post eller, hvis meddelelsen skal underskrives af flere personer, ledsaget af indskannede underskriftssider eller fuldmagter for de pågældende. Andre former for digital kommunikation som nævnt i Danske Advokaters hørings svar vil kunne anvendes, hvis skifteretten i praksis kan håndtere den pågældende digitale løsning.

Det fremgår af bekendtgørelse om bobestyrere § 27, at bobestyreren afleverer boopgørelsen og de dertil hørende bilag, herunder bobestyrerens meddelelser efter dødsboskiftelovens § 45, til skifteretten, og at boopgørelsen og bilagene opbevares af skifteretten. Med de foreslåede ændringer af dødsboskifteloven, jf. lovforslagets § 7, vil bobestyreren fremover kunne sende boopgørelsen med tilhørende bilag til skifteretten ved digital kommunikation, og skifteretten vil kunne opbevare boopgørelsen og bilagene i digital form. Bobestyreren vil således fremover ikke skulle sende originale bilag i papirform til skifteretten, medmindre skifteretten i en konkret situation finder behov for det.

3. Pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige

Dommerfuldmægtigforeningen bemærker, at foreningen ikke har været inddraget i det forberedende arbejde forud for høringsfasen andet end ved orientering fra Domstolsstyrelsen om det forventede lovforslag. Henset til, at forslaget udelukkende berører foreningens medlemmer, finder foreningen anledning til at udtrykke sin beklagelse over den manglende direkte inddragelse. Herunder kunne afskedigede dommerfuldmægtiges pensionsforhold have været drøftet. Afskedigede fuldmægtige kan på nuværende tidspunkt overgå til folkepension, men med den løbende forhøjelse af folkepensionsalderen er der risiko for, at der på længere sigt opstår et vakuum mellem den pligtige afgangsalder på 70 år og den almindelige folkepensionsalder. Derimod overgår tjenestemandsansatte til tjenstemandspension ved pligtig afskedigelse.

Folkepensionsalderen blev ved lov nr. 2203 af 29. december 2020 fastsat til 69 år med virkning fra den 1. januar 2035. Folkepensionsalderen skal næste gang reguleres i 2025 med virkning fra den 1. januar 2040 og derefter i 2030 med virkning fra den 1. januar 2045. Folkepensionsalderen reguleres med højst 1 år ad gangen, jf. lov om social pension § 1 a, stk. 3. Det følger

af det anførte, at folkepensionsalderen tidligst i 2045 – på grundlag af en beslutning i 2030 – vil overstige 70 år. Justitsministeriet er enig i, at det til den tid – i 2030 – vil give anledning til overvejelser i forhold til den pligtige afgangsalder for jurister ved domstolene, hvis folkepensionsalderen forhøjes ud over de 70 år. Med disse tidshorisonter og tidsfrister for ændringer i folkepensionsalderen er der imidlertid ikke behov for allerede i 2021 i forbindelse med nærværende forslag om en pligtig afgangsalder på 70 år for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene at overveje de eventuelle pensionsmæssige konsekvenser heraf på langt sigt.

Dommerfuldmægtigforeningen anfører endvidere, at med ikrafttræden som foreslået den 1. juli 2021 er der tale om et relativt kort varsel for en betydelig ændring af ældre fuldmægtiges forhold, som de pågældende ikke har haft mulighed for at indrette sig efter. Foreningen opfordrer derfor til, at der overvejes en ikrafttræden tidligst den 1. januar 2022.

Forslaget indebærer en pligtig afgangsalder på 70 år for ikketjenestemandsansatte fuldmægtige ved domstolene på linje med, hvad der allerede gælder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene. Forslaget indebærer en ændring af de nuværende ikketjenestemandsansatte fuldmægtiges ansættelsesvilkår med et varsel svarende til perioden frem til, at den pågældende fylder 70 år. Den ældste nuværende ikketjenestemandsansatte fuldmægtig ved domstolene fylder 70 år i 2026. Der er så længe til, at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke er behov for at udskyde den foreslåede ikrafttræden af hensyn til de nuværende ikketjenestemandsansatte fuldmægtiges mulighed for at indrette sig på den nye pligtige afgangsalder.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet overvejer, om retsplejelovens § 51 a bør omfatte dommerfuldmægtige med henblik på at give mulighed for at overgå til deltidsansættelse i lighed med det, der gælder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister.

Retsplejelovens § 51 a fastsætter, at en dommer, som er fyldt 65 år, efter aftale med vedkommende retspræsident kan overgå til deltidsansættelse, hvis retspræsidenten vurderer, at det vil være muligt og hensigtsmæssigt i forhold til tilrettelæggelsen af arbejdet ved det pågældende embede. Bestemmelsen gælder for udnævnte dommere og har sammenhæng med, at antallet af udnævnte dommere er fastsat ved lov, jf. retsplejelovens §§ 2, 5, 9, 14 og 18 om antallet af dommere ved Højesteret, landsretterne, byretterne, Sø- og Handelsretten og Tinglysningretten. Antallet af dommere er fastsat

som heltidsstillinger, og der har derfor været behov for en særskilt hjemmel til deltidsansættelse af udnævnte dommere.

Antallet af fuldmægtige ved domstolene er ikke fastsat ved lov, og der er ikke noget til hinder for, at en fuldmægtig ved domstolene ansættes på deltid, hvis det vurderes muligt og hensigtsmæssigt i forhold til tilrettelæggelsen af arbejdet ved det pågældende embede. Dette gælder både tjenestemandsansatte fuldmægtige og ikketjenestemandsansatte fuldmægtige.

IV. Lovforslaget

I forhold til det udkast til lovforslag om effektivisering af straffesagskæden m.v., der har været i høring, er der i det fremsatte lovforslag foretaget følgende indholdsmæssige ændringer:

1. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 4, foretaget ændringer i lovforslagets § 1, nr. 13, samt i afsnit 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, således at det nu fremgår af bestemmelsen, at personer, som har været sigtet, fremover vil blive underrettet om en omgørelse af en påtaleopgivelse eller et tiltalefrafald med Digital Post eller anbefalet brev, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig meddelelse. Der henvises til afsnit 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 13.

2. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 5, foretaget ændringer i afsnit 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 14, så det nu fremgår, at retten kan beslutte, at et retsmøde skal gennemføres fysisk, hvis retten finder, at gennemførelsen af retsmødet ved anvendelse af telekommunikation ikke vil være forsvarligt, eller retten skønner det nødvendigt af logistiske og ressourcemæssige grunde.

3. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 6, foretaget ændringer i afsnit 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 23, idet det er præciseret, at der med forslaget, herunder den ændrede ordlyd for så vidt angår sager om førerretsfrakendelse efter færdselsloven, ikke i øvrigt er tilsigtet ændringer i anvendelsesområdet for retsplejelovens § 855, stk. 3, nr. 4. Lovforslaget er desuden ændret, således at adgangen til at gennemføre en hovedforhandling i tiltaltes fravær, når anklagemyndighedens påstand er, at det har sit forblivende med en allerede idømt foranstaltning, alene foreslås indsat i retsplejelovens § 855, stk.

3, nr. 4, hvorefter de pågældende sager vil skulle fremmes i tiltaltes fravær uden tiltaltes samtykke, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Ændringen, hvorefter forslaget også indsættes i § 855, stk. 3, nr. 3, er således udgået.

4. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 8, foretaget ændringer i lovforslagets § 1, nr. 27, så det nu fremgår, at retten som det helt klare udgangspunkt afviser tiltaltes anke, medmindre retten undtagelsesvist finder det nødvendigt at fremme sagen i tiltaltes fravær. Der henvises til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27.

5. Der er, som også anført ovenfor under afsnit II, pkt. 8., indsat et nyt § 1, nr. 30, i lovforslaget, hvori det tydeliggøres, at retsplejelovens § 921, stk. 2, om muligheden for at behandle ankesagen i tiltaltes fravær, fremover alene vil vedrøre anklagemyndighedens anke og kontraanke, når denne ikke omfatter beviserne for tiltaltes skyld. Der henvises til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 30.

6. Der er, som endvidere anført ovenfor under afsnit II, pkt. 8, indsat et nyt § 1, nr. 26, i lovforslaget, hvorefter retsplejelovens § 917, stk. 2, 2. pkt., ændres, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at retsplejelovens § 844, stk. 2, om forkyndelse af indkaldelsen, finder tilsvarende anvendelse for behandlingen af ankesager efter § 917, stk. 2 (udmålingsanker). Ændringen skal ses i sammenhæng med de ændringer, der foreslås i retsplejelovens § 920, stk. 2 og 3, hvorefter retten fremover som det helt klare udgangspunkt ved kendelse afviser tiltaltes anke i tilfælde, hvor tiltalte udebliver uden lovligt forfald, uanset om der er tale om en udmålingsanke eller en bevisanke. Der henvises til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 26.

7. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 9, foretaget ændringer i lovforslagets § 1, nr. 28, idet der nu er indføjet en henvisning til retsplejelovens § 987, stk. 5, 2. pkt., i forslaget, hvorefter ordene ”anklageskrift eller” udgår af ordlyden af denne bestemmelse. Der henvises til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 28.

8. Der er, som anført ovenfor under afsnit II, pkt. 9, foretaget ændringer i lovforslagets § 1, nr. 28, idet der nu er indføjet en henvisning til retspleje-

lovens § 987, stk. 5, 2. pkt., i forslaget, hvorefter ordene ”anklageskrift eller” udgår af ordlyden af denne bestemmelse. Der henvises til afsnit 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 28.

9. Derudover er der foretaget række ændringer af teknisk karakter til forslaget om nedsættelse af visse offentlige ydelser til tiltalte, der udebliver fra retsmøder uden lovlige grund. Ændringerne vedrører reglerne i lov om aktiv socialpolitik og indebærer bl.a., at der alene sker ydelsesnedsættelse efter satserne i lovens § 22, stk. 2, og ikke efter reglerne i § 22, stk. 3, ligesom der indsættes en ny regel i lovens § 89. Ændringerne har til formål at gøre den foreslåede ordning mere administrerbar for de udbetalende myndigheder og sikre, at de udbetalende myndigheder (kommunerne og Udbetaling Danmark) kan effektuere ydelsesnedsættelsen tilstrækkeligt hurtigt efter tiltaltes udeblivelse fra et retsmøde. Der henvises til afsnit 2.13.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 3-6.

10. Endvidere er der foretaget justeringer af lovteknisk karakter, som ikke ændrer lovforslaget indholdsmæssigt.

I forhold til det udkast til lovforslag om digital kommunikation i skiftesager og pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige, der har været i høring, er der i det fremsatte lovforslag foretaget følgende indholdsmæssige ændringer:

1. Der er tilføjet et forslag om at ophæve udpantningsloven, jf. lovforslagets § 11.